

УДК 811.112+81'42

**ІНТЕРВ'Ю СУЧАСНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПРЕСИ
ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОЇ
ІНШОМОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ
У НЕФІЛОЛОГІЧНИХ ВУЗАХ**

*Саламатіна О. О. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов МНАУ*

Процес європейської інтеграції охоплює дедалі більше сфер життєдіяльності громадян нашої країни, у тому числі вищу освіту. Україна чітко визначила орієнтир на входження до освітнього й наукового простору Європи, вона здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, працює над практичним приєднанням до Болонського процесу. Це знайшло своє відображення у проектах «Вища освіта для демократичного суспільства», «Побудова університету завтрашнього дня: політика та практика вищої освіти в Європі», у новому «Законі про Вищу освіту» [1] тощо.

Орієнтація на практичний характер діяльності студентів – майбутніх фахівців у різних галузях господарства є основним напрямом процесу навчання іноземної мови у нефілологічних вищих навчальних закладах України, і це пояснює характер формування вмінь усіх видів мовленнєвої діяльності студентів з орієнтацією на передбачену сферу їхньої діяльності в період практичного використання мови за кордоном після закінчення вищого навчального закладу або під час проходження закордонної практики. Звісно, що оволодіння іноземною мовою неможливе без самостійної іншомовної діяльності, без здійснення самостійної роботи з іноземної мови [5, с. 105].

Аналіз досліджень дає можливість з'ясувати поняття «самостійна робота з іноземної мови студентів» [10]. Під поданим терміном слід вважати індивідуальну

форму роботи, основою якої є навчальні завдання з різними рівнями труднощів, які студенти виконують в умовах лабораторії, в аудиторній та позааудиторній час з метою набуття знань з фонетики, граматики, лексики та формування вмінь і навичок з основних видів мовленнєвої діяльності: читання, письма, аудіювання, говоріння без сторонньої допомоги та прямого керівництва з боку викладача, що передбачає наявність внутрішньої вмотивованості, знань прийомів навчальної роботи і максимальної активності з боку студента, впродовж якої формується така якість, як самостійність у набутті знань з іноземної мови, і є важливим елементом самостійної іншомовної діяльності студентів.

Сучасна методика викладання іноземних мов характеризується тенденцією до організації самостійного опрацювання студентами аутентичних текстів преси різних жанрів як важливого засобу формування їх лінгвокраїнознавчої та соціокультурної компетенції, а також як одного з головних джерел одержання інформації суспільством: газетного спортивного дискурсу (А. Кікало [7]), діагностичних новин (D. Maunard [12]) тощо. Особливий інтерес до публіцистичних текстів пояснюється єдністю конструктивного принципу, своєрідністю композиційної організації матеріалу та використаних стилістичних фігур [8, с. 156], а особливо тим, що спрямованість публіцистичних текстів на масового адресата максимально відбиває соціальний комунікативний потенціал та прагматику таких текстів [3, с. 11].

Саме інтерв'ю вважається одним із найяскравіших мовленнєвих жанрів узагалі та публіцистичних зокрема, що сприяють поширенню соціокультурної інформації на масову й дистантно розташовану студентську аудиторію, а також вдосконалюють навички та вміння всіх видів мовленнєвої діяльності студентів під час їх самостійної роботи з іншомовним текстом-інтерв'ю. Згідно з семантикою англійського слова "interview" – «бесіда»

будь-яке інтерв'ю має представляти собою бесіду між суб'єктами спілкування, з якої чітко повинні виходити такі положення: хто розмовляє, з ким, з якої причини та з якою метою [11, с. 19]. За кількістю учасників бесіди розмова може відбуватися між двома, трьома або більше особами. Починаючи бесіду, люди зазвичай ставлять перед собою певні комунікативні цілі та завдання, тобто, інакше кажучи, кожна розмова повинна мати свій предмет, який, у свою чергу, визначає тему, в процесі розкриття якої виникають питання. На відміну від особистісного спілкування будь-яка журналістська бесіда має знайти своє відображення у конкретному журналістському тексті [6, с. 95].

Спираючись на опис інтерв'ю як окремого жанру публіцистики сучасними методистами та вченими-лінгвістами (Г. Апалат [2], А. Беловою [4] та іншими), можна охарактеризувати його як різновид тексту з визначеною спрямованістю, формою і композиційно-сюжетною побудовою, якому властивий стандартизований добір та організація мовних і немовних засобів у формуванні смислового, композиційного та мовленнєвого аспектів. Це – різновид актуального, опублікованого у засобах масової інформації тексту, як правило, діалогічної форми, що є результатом мовленнєвої взаємодії журналіста-інтерв'юєра та респондента (колективних авторів), спрямованої на передачу, одержання чи обмін інформацією, кінцевою метою якої є здійснення певного впливу на суспільного адресата (студента-читача в дослідженні). Популярність інтерв'ю як способу текстової організації призвела до появи великої кількості класифікацій текстів такого типу та дозволила визначити його загальну класифікаційну рису – вторинність, оскільки адресант (інтерв'юєр і респондент) є віддаленим у часі й просторі відносно масового адресата (студента-читача).

Публіцистичне інтерв'ю слід вважати комунікативно-когнітивним та ментальним утворенням, засобом утілення ментально-когнітивних почуттів свідомості автора й адекватної інтерпретації їх студентом-читачем. Комунікативні інтенції, соціально-рольові та комунікативно-рольові характеристики, соціально-психологічні риси інтерв'юера і респондента визначають функціонально-структурну та змістову специфіку інтерв'ю преси, що, з одного боку, звернені до зовнішньої ситуації комунікації, а з іншого – до ментальної сфери комунікантів [9, с.19]. Крім того, для здійснення адекватного інформаційного обміну в тексті інтерв'ю колективному автору необхідно врахувати потенційні когнітивно-інтелектуальні задатки уявного читача.

Отже, нагальна потреба у висококваліфікованих фахівцях різних галузей господарства нашої країни, які володіють іноземною мовою на рівні, належному для їхньої професійної діяльності, зумовлює пошук способів ефективної організації самостійної роботи студентів з іноземної мови, до якої відносимо читання, реферування та переказ текстів-інтерв'ю сучасної іншомовної преси.

Література:

1. Закон України. Про вищу освіту // Відомості Верховної Ради (ВВР), – 2014, № 37-38, ст. 2004.
2. Апалат Г. П. Структура, семантика і прагматика текстів інтерв'ю (на матеріалі сучасної англомовної преси) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Апалат Ганна Павлівна. – К., 2002. – 203 с.
3. Барманкулов М. К. Журналистика для всех (общность и специфика жанров печати, телевидения и радиовещания) / Барманкулов М. К. – Алма-Ата : Казахстан, 1979. – 318 с.
4. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации (на материале современного английского

языка) : дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.04 / Белова Алла Дмитриевна. – К., 1998. – 443 с.

5. Винтайкина Р. В. Организация самостоятельной работы студентов при обучении иностранному языку в неязыковом вузе. Самостоятельная работа студентов неязыковых вузов при изучении иностранных языков / Винтайкина Р. В., Тюленина В. П. – Рига: Латвийский ун-т им. П. Стучки (кафедра иностранных языков), 1988. – 46 с.

6. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Григораш Д. С. – Львів : Вища школа, вид-во при Львів. держ. ун-ті, 2004. – 297 с.

7. Кікало А. В. Комуникативно-прагматичні особливості спортивного тексту французької преси : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.05 / Кікало Анжеліка Василівна. – Ужгород, 1995. – 154 с.

8. Кожин А. Н. Функциональные типы русской речи / Кожин А. Н., Крылова О. А., Одинцов В. В. – М. : Высшая школа, 2005. – 223 с.

9. Кубрякова Е. С. Виды пространств текста и дискурса / Е. С. Кубрякова, О. В. Александрова // Категоризация мира : пространство и время : науч. конф., 5-6 окт. 1997 г. : тезисы докл. – М., 1997. – С. 15–26.

10. Шевченко І. В. До проблеми дослідження самостійної іншомовної діяльності студентів у педагогіці вищої школи / І. В. Шевченко // Міжкультурна германістика в українському контексті : матеріали регіональної науково-практичної конференції. – Миколаїв, 2010. – С. 49–58.

11. Юрьева Н. М. Диалогическое взаимодействие детей-сверстников в совместной деятельности / Н. М. Юрьева // Вопросы филологии. – 2002. – № 2. – С. 18 – 34.

12. Maynard D.W. The perspective-display series and the delivery and receipt of diagnostic news / D. W. Maynard // Talk and Social Structure / [Ed. by D. Boden and

D. H. Zimmerman]. – Cambridge : Polity Press, 1991. – P. 164–192.

УДК 37.091.12-057:005.963(4-112.2)

АНАЛІЗ ВІДЕОЗАПІСУ ВЛАСНОЇ ПРАКТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ АБО ЗАНЯТТЯ ЯК МЕТОД ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ В НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Пономаренко Н. Г. – старший викладач кафедри іноземних мов *МНАУ*

В процесі підготовки експертів з освіти в німецькомовних країнах Європейського Союзу (Німеччині, Австрії та Швейцарії) використовують різноманітні методи. Зокрема, при засвоєнні магістерської освітньої програми «Розвиток школи» («Schulentwicklung») у Педагогічних вищих школах м. Вайнгартен (Pädagogische Hochschule Weingarten), Німеччина; м. Форарльберг (Pädagogische Hochschule Vorarlberg), Австрія; м. Санкт-Галлен (Pädagogische Hochschule St.Gallen), Швейцарія; м. Шаффгаузен (Pädagogische Hochschule Schaffhausen), Швейцарія; м. Тургау (Pädagogische Hochschule Thurgau), Швейцарія поряд з такими методами, як мозковий штурм (Brainstorming), метод конкретних ситуацій (Fallstudie або Case-Study), метод портфоліо (Portfolio) застосовують і такий метод як аналіз відеозапису власних практичних ситуацій (Videoanalyse) [1].

Аналіз відеозапису власної практичної ситуації або заняття, на думку Ю. Косінар, поділяються на п'ять етапів [2, с. 3].

Перший етап передбачає індивідуальне або колективне визначення теми, мети, а також розробку та